

רע"פ 5040/23 - גולן אבלייב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5040/23

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: גולן אבלייב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-ע"פ 40826-06-22 מיום 18.6.2023 שניתן על ידי השופטים מ' ברנט, ש' בורנשטין ו-א' סתיו; בקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד שי שקד; עו"ד מור עטיה

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטים מ' ברנט, ש' בורנשטין ו-א' סתיו) ב-ע"פ 40826-06-22 מיום 18.6.2023, בו נדחה ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית משפט השלום בראשון לציון (השופט ע' מיכלס) ב-ת"פ 10827-05-18 מימים 23.1.2023 ו-10.5.2022, בהתאמה.

תמצית כתב האישום

2. בתקופה הרלוונטית לכתב האישום המבקש שירת כשוטר במשטרת ישראל. כתב האישום נגדו מייחס לו שני אישומים שעיקריהם יתוארו להלן: לפי האישום הראשון, במהלך שנת 2015 המבקש הכיר את המתלוננת במועדון בו עבדה כרקדנית. בין השניים התפתח קשר, במהלכו המתלוננת התוודעה לכך שהמבקש משמש כשוטר. במפגש שנערך

עמוד 1

ביניהם, המבקש אמר שביכולתו "לסדר" למתלוננת עבודה כרקדנית באירועים פרטיים, אשר תהא רווחית יותר ואינטנסיבית פחות מהעבודה במועדון. עוד ציין שהעבודה המוצעת אינה כרוכה בקיום יחסי מין. בחלוף זמן קצר, משגילתה המתלוננת כי המבקש נשוי ואב לילד, בעוד שהציג עצמו בפניה כרווק, ניתקה עמו את הקשר. זמן מה לאחר מכן, המתלוננת חדלה לעבוד במועדון ונקלעה לקשיים כלכליים. בצר לה פנתה למבקש, עליו סמכה בשל היותו שוטר, וביקשה את עזרתו במציאת עבודה. המבקש הציע כי יפגשו בעניין עם ב'.א' (להלן: ב'). במקביל, שוחח עם ב' ואמר לו שהכיר חשפנית אשר ניתן להעסיקה כחשפנית או נערת ליווי תוך שהשניים יתחלקו ברווחים. עוד הציע כי ינפיקו "כרטיסי ביקור של חשפניות", כלשון כתב האישום.

המבקש, ב' והמתלוננת נפגשו בדירת האחרונה כדי לדון בתנאי עבודתה החדשה. בפגישה, המתלוננת שיתפה כי מצבה הכלכלי בכי רע והיא זקוקה לכסף. ב' סיפר לה, בנוכחות המבקש, כי יש לו עבודות שונות להציע לה, כדוגמת עבודה כנערת ליווי, במסגרתה תספק לתיירים ואוליגרכים עמם ב' עובד שירותי מין הכוללים קיום יחסי מין ומופעי חשפנות. המתלוננת השיבה שאינה מוכנה לקיים יחסי מין בתשלום אלא רק מין אוראלי, ואינה מוכנה לחרוג מכך. ב' והמתלוננת סיכמו, בנוכחות המבקש, על השירותים שתעניק המתלוננת והתשלום שתקבל בגינם. בגדר זאת, הוסכם כי המתלוננת תחליט אם לקיים יחסי מין עם הלקוחות, ותגבה על כך כסף בהתאם לשיקול דעתה. ב' אמר כי הוא והמבקש ידאגו להסיע את המתלוננת, לספק לה אוכל ולשמור עליה ושעליה להיות זמינה כל הזמן. עוד אמר למתלוננת כי מעתה ואילך הוא "הכל בשבילה" ו"אבא ואמא שלה", והמבקש הוסיף שהמתלוננת "תתנהל" מול ב' בעוד המבקש הוא "המתווך".

ב' הוסיף ושאל אם המתלוננת מכירה מישהי נוספת שעשויה להיות מעוניינת בעבודה. המתלוננת השיבה בחיוב, וב' הורה לה להזמינה לפגישה. המתלוננת צלצלה למישהי אשר זהותה אינה ידועה למשיבה, אך זו לא זיהתה את המתלוננת וניתקה את השיחה מיד, מבלי שהמתלוננת הציעה לה דבר מה. ב' שאל האם המתלוננת מכירה בנות נוספות אשר עשויות להיות מעוניינות בעבודה, ונענה בשלילה. בהמשך הפגישה, ב' שאל אם יש למתלוננת בגדים ונעליים מתאימים, אותם כינה כ"בגדי עבודה". משנענה בחיוב, ביקש מהמתלוננת להציג את בגדי העבודה ולרקוד עבורו "לאפ דאנס". המתלוננת רקדה במשך מספק דקות בעודה לבושה בבגדים תחתונים, בנוכחות המבקש. משחדלה, אמר לה ב' להמשיך לרקוד. המתלוננת המשיכה לרקוד והתיישרה על ירכיו. ב' פשט את חולצתו וניסה לנשקה - אך המתלוננת הסבה את פניה. לבקשתו, המתלוננת פשטה את תחתוניה, תוך שאמרה כי היא לא מסכימה שיגע בה. משהבחינה המתלוננת כי ב' הפשיל את מכנסיו חדלה לרקוד, אמרה כי "ראיון העבודה" הסתיים וניגשה לחדר הסמוך להתלבש. משחזרה המתלוננת לסלון, אמר לה ב', בנוכחות המבקש, שכרגע אין לו עבודה בשבילה, וככל שהיא תצטרך ממנו משהו עליה לפנות אליו דרך המבקש בלבד. עוד הוסיף שבהמשך יביא לה טלפון נייד. לאחר מכן, ב' עיין בהסכמתה בתמונות בטלפון הנייד שלה בהן היא מצויה בעירום חלקי והורה לה לשלוח שתיים מהן. המבקש וב' עזבו את המקום, ולאחר מספר דקות המבקש שב לדירה ונתן למתלוננת 300 ש"ח.

כעבור מספר ימים, ב' התקשר למתלוננת ממספר טלפון חסוי והציע לה לנסוע עמו ועם המבקש לאילת ולעבוד שם. המתלוננת ביקשה לעבוד באזור המרכז תחילה, וב' אמר לה שאם הייתה מוכנה "לחרוג מגבולותיה", כלשונו, הייתה לו עבודה נוספת להציע לה, ואמר כי יש בנות שעושות "יותר" תוך שכינה את המתלוננת "שמרנית". המתלוננת השיבה שהיא לא מוכנה לקיים יחסי מין בתשלום. בתגובה, ב' אמר למתלוננת "להתאזר בסבלנות", והוסיף כי לו ולמבקש יש "בלעדיות" על המתלוננת ואסור לה לעבוד במקומות אחרים.

בגין מעשים אלה, יוחסה לב' ולמבקש עבירה של ניסיון להבאת אדם לידי עיסוק בזנות לפי סעיף 202 בצירוף

סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

3. באישום השני פורט כי המבקש עשה שימוש במערכות משטרתיות שאליהן הייתה לו גישה מתוקף תפקידו כשוטר כדי לבדוק פרטים אישיים על אודות אזרחים. כך, במספר מועדים בדק פרטים אישיים שונים על אשתו, וצילם את תמונתה המופיעה במערכת המשטרתית; עוד בדק פרטים על המתלוננת וצילם את תמונתה המופיעה במערכת המשטרתית וכן מידע כדוגמת כתובתה וגילה. בנוסף, לבקשת חברו ר.י.כ, המבקש בירר פרטים אישיים על אודות ר.א, לרבות מידע על עברה הפלילי. מיד לאחר ביצוע הבדיקה, מסר לידי ר.י.כ את שמה המלא של ר.א; גילה; מקום מגוריה; עובדת היותה אישה גרושה; ושמו וגילו של בעלה לשעבר. כמו גם, לבקשת חברו ג.ג, המבקש בירר פרטים אישיים על י.ו, בהם פרטים ביחס לעברו הפלילי וכתובתו. בגין האמור, יוחסה למבקש עבירה של הפרת סודיות לפי סעיף 16 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981.

התנהלות ההליך בערכאות קמא

4. המבקש עמד על חפותו והורשע בהכרעת דין מנומקת לאחר שמיעת ראיות. בהכרעת הדין, המבקש הורשע בעבירה של ניסיון להבאת אדם לידי מעשה זנות, וזאת לאחר שבתום פרשת התביעה, המשיבה הודיעה לבית משפט השלום כי מאחר שמצבה הנפשי של המתלוננת אינו מאפשר את העדתה, היא תבקש להרשיע את המשיב בעבירה של ניסיון להבאת אדם לידי מעשה זנות לפי סעיף 201 לחוק, חלף עבירה של ניסיון להבאת אדם לידי עיסוק בזנות לפי סעיף 202 לחוק. בפתח הכרעת הדין, בית משפט השלום עמד על כך שאין בהרשעת המבקש בעבירה שונה מזו שיוחסה לו בכתב האישום כדי לפגוע בהגנת המבקש או בזכותו להליך הוגן. זאת, נוכח הקרבה העניינית בין שתי העבירות; העובדה שהמבקש התגונן בהליך גם מפני העבירה של ניסיון להבאת אדם לידי מעשה זנות, הלכה למעשה; ומאחר שעבירה זו חמורה פחות מעבירה שיוחסה למבקש בכתב האישום, באופן המקל עם המבקש. בית המשפט עמד על כך שהתשתית הראייתית שנפרסה לפניו מאפשרת את הרשעת המבקש בעבירה זו, משהיא מלמדת כי הניסיון להביא את המתלוננת למעשה זנות הושלם בעת שהמבקש וב' הציעו לה לקיים יחסי מין בתמורה לתשלום. אשר לעבירת הפרת הסודיות, בית משפט השלום עמד על כך שעל אף שהמבקש אישר שביצע את הבדיקות במאגרי המידע שיוחסו לו באישום השני, יש להרשיעו רק בגין הבדיקות שביצע עבור חבריו. זאת, מאחר שרק בבדיקות אלה גילה המבקש את המידע שאסף לאחר, באופן הממלא את יסודות העבירה.

5. בגזר הדין, הודגש, בין היתר, כי המבקש ניצל את רגשות המתלוננת כלפיו וכי אף שב' היה הגורם הדומיננטי בפגישה, הרי שהמבקש נכח בה והדברים שנאמרו בה היו על דעתו. עוד פורט הנזק הנפשי שגרם למתלוננת במעשיו, שאף מנע ממנה מלהעיד במסגרת ההליך. אשר לעבירת הפרת הסודיות, בית המשפט עמד על כך שהיא אינה מצויה ברף הגבוה של החומרה, בייחוד בהיעדר ראיה לכך שנעשה שימוש לרעה במידע שמסר המבקש. בראי האמור, ובשים לב למדיניות הענישה הנוהגת, נקבע כי מתחם העונש ההולם בגין האישום הראשון הוא בין 3 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות, ל-10 חודשי מאסר בפועל, ומתחם העונש ההולם בגין האישום השני הוא בין מאסר על תנאי ושל"צ למאסר בפועל קצר שאותו ניתן לרצות בדרך של עבודות שירות. בית משפט השלום הוסיף ושקל את נסיבותיו האישיות של המבקש. בכלל זה, נתן דעתו להימנעות המבקש מלקחת אחריות על מעשיו מן העבר האחד, ולהיות המבקש שוטר מוערך עובר לביצוע המעשים ופיטוריו מהמשטרה כתוצאה מהם מן העבר השני. בשקלול האמור, נגזר על המבקש עונש של 5 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות; פיצוי המתלוננת בסך של 3,000 ש"ח; 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור כל עבירה בניגוד לסימן י' פרק ח' לחוק, למשך 3 שנים; והתחייבות כספית בסך 2,000 ש"ח כי לא יבצע עבירה שעניינה הפרת סודיות, למשך 3 שנים.

עמוד 3

6. יצוין, כי בתום ההליך בית משפט השלום נעתר לבקשת המשיבה להתרת פרסום שמו של המבקש. נקבע, כי המבקש לא סיפק כל עילה המצדיקה את איסור פרסום שמו, תוך שהודגש כי מטרת הפרסום אינה להעניש את המבקש אלא לשמור על עיקרון פומביות הדיון.

7. למען שלמות התמונה, יתואר כי בגין השתלשלות האירועים המפורטת באישום הראשון הורשע ב' בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499 לחוק. זאת, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון אשר כלל הסכמה לעניין העונש. בגין הרשעתו, נגזר עליו עונש של 2 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, לצד ענישה נלווית.

8. המבקש ערער על הרשעתו, על חומרתו עונשו וכן על ההחלטה להתיר את פרסום שמו לבית המשפט המחוזי. ערעור המבקש על הרשעתו בעבירה של ניסיון להבאת אדם לידי מעשה זנות נדחה ברוב דעות השופטים מ' ברנט ו-ש' בורנשטיין, לאחר שמצאו כי מסקנתו המשפטית של בית משפט השלום נסמכה כדבעי על ממצאי העובדה והמהימנות שנקבעו על ידו. אל מול הכרעתם, ניצבה דעתו החולקת של השופט א' סתיו, אשר סבר שיש לזכות את המבקש מעבירה זו, בין היתר, מאחר שלטעמו לא הוכח מעל לכל ספק סביר שהמבקש היה מבצע בצוותא של ההצעה למתלוננת לקיים יחסי מין בתשלום. הרשעת המבקש בעבירה של הפרת הסודיות נותרה על כנה בפה אחד. ערעור המבקש על גזר דינו נדחה אף הוא ברוב דעות השופטים מ' ברנט ו-ש' בורנשטיין, תוך שהודגש כי העונש שהושת על המבקש מקל עמו, בייחוד משביצע את העבירות בעודו שוטר. עוד נקבע פה אחד כי משנדחה הערעור על פסק הדין ברוב דעות, אין מקום לאסור על פרסום שמו של המבקש. השופטת מ' ברנט הוסיפה כי הרשעת המבקש הובילה לשינוי נקודת האיזון בין זכותו לפרטיות לבין עיקרון פומביות הדיון והאינטרס הציבורי בפרסום ההליך, ושינוי זה מצדיק את הסרת צו איסור הפרסום שניתן.

בקשת רשות הערעור

9. מכאן הבקשה שלפניי. לטענת המבקש, אין מקום להרשיעו בעבירה של ניסיון להבאת אדם לידי מעשה זנות בהינתן שכתב האישום לא תוקן ובית משפט השלום לא ציין כי הוא מרשיעו מכוח סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חסד"פ). עוד נטען כי בית המשפט המחוזי לא אפשר למבקש להשמיע את מלוא טענותיו כנדרש וכן לא התייחס כדבעי לטענות נוספות אלו במסגרת פסק דינו. לשיטת המבקש, טענות אלו מעוררות סוגיות עקרוניות המצדיקות מתן רשות ערעור. עוד נטען, כי למבקש נגרם עיוות דין המקים גם הוא עילה למתן רשות ערעור, וזאת נוכח הרשעתו בעבירה שלא ביצע, לטענתו; והותרת עונשו המחמיר וההחלטה על פרסום שמו על כנם.

דין והכרעה

10. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים בהם עולה חשש כי נגרם לו אי-צדק מהותי או עיוות דין (רע"פ 5441/23 מוניר נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (19.7.2023)). ענייננו של המבקש אינו בא בגדר מקרים חריגים אלה משאינו מעורר כל סוגיה עקרונית או עיוות דין.

11. בית משפט השלום התרשם כי אין מניעה להרשיע את המבקש בעבירה של ניסיון להבאת אדם לידי מעשה זנות. זאת, בנימוק כי לא נפגעה הגנתו או זכותו להליך הוגן של המבקש, בין היתר, בהתחשב בכך שקו ההגנה של המבקש התייחס בפועל גם לעבירה זו, ובהינתן שעבירה זו חמורה פחות מהעבירה שיוחסה למבקש בכתב האישום. לא מצאתי פגם במסקנתו, לא כל שכן פגם המקים עילה לדיון ב"גלגול שלישי". זאת, בין אם בית המשפט עשה שימוש, הלכה למעשה, בסעיף 184 לחסד"פ, ובין אם אין ממילא צורך לעשות שימוש בסעיף זה בנסיבות העניין (ראו והשוו: רע"פ 8491/15 אחרק נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (13.12.2016)).

12. גם בטענות המבקש ביחס לאופן התנהלות הדיון בערעורו לא מצאתי ממש. עובר להכרעה בערעור, נפרסו לפני בית המשפט המחוזי עמדות הצדדים בכתב והתקיימו שני דיונים במעמד הצדדים. המבקש העלה את מלוא טענותיו בהודעת ערעור המחזיקה עשרות עמודים ובאופן טבעי, הדיון בערעור התמקד בהרשעת המבקש בעבירה של ניסיון להבאת אדם לידי מעשה זנות, אשר עמדה בלב הודעת הערעור. בית המשפט המחוזי, ביושבו כערכאת הערעור, אינו נדרש לדון ולהכריע בכל טענה וטענה מבראשית אלא לבחון האם נפלה טעות בקביעות הערכאה הדיונית המצדיקה תיקון (ראו והשוו: רע"פ 11632/04 טאעון נ' מדינת ישראל, פסקה 4(8.9.2005); רע"פ 1304/00 קופצ'יק נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (21.2.2000); יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים - הליכים שלאחר כתב אישום כרך ב 1882 (2009)).

13. אף לא מצאתי כל פגם בכך שבית המשפט המחוזי לא הורה על הקלה בעונשו של המבקש. כלל הוא כי בקשת רשות ערעור על חומרת העונש תתקבל במקרים נדירים בלבד בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות (רע"פ 4710/23 רקייק נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (29.6.2023)). אין זה המקרה שלפניי. רחוק מכך. עונשו של המבקש - 5 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, כלל אינו חמור. המבקש ביצע את המעשים בעודו משמש כשוטר במשטרת ישראל המייצג את מערכת אכיפת החוק. כפי שהודגש לא אחת, יש בכך כדי לפגוע לא רק בנפגע העבירה, אלא גם באמון הציבור במערכת אכיפת החוק ובערכים הבסיסיים אשר מנחים את משטרת ישראל, בהם הגנה על שלום הציבור ושמירה על טוהר מידות, בכלל זה של שוטריה (ראו והשוו: רע"פ 7921/22 סאלח נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (28.11.2023); רע"פ 4059/09 הראל נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (21.5.2009)).

14. אשר לפרסום שמו של המבקש - טוב עשו הערכאות קמא משהורו על כך נוכח חשיבותו של עיקרון פומביות הדיון. בנימוקיו לפניי לא הצביע המבקש על כל עילה בדין למניעת פרסום זה אשר יש בה להצדיק התערבות במסקנתן של הערכאות הקודמות, לא כל שכן ב"גלגול שלישי" (ראו: רע"פ 8233/21 פלוני נ' ברייר, פסקה 18 (14.12.2021)).

15. סוף דבר: הבקשה נדחית. הסעד הארעי שניתן בהחלטתי מיום 2.7.2023 מבוטל בזאת.

ניתנה היום, ט"ו באב התשפ"ג (2.8.2023).

ש ו פ ט

עמוד 5
